

Abstrakt

Ještěrka zelená *Lacerta viridis* (Laurenti, 1768) je v ČR legislativně chráněna jako kriticky ohrožená. Její rozšíření na území Čech je omezeno na malé izolované lokální populace, které se nacházejí za severní hranicí souvislého areálu výskytu druhu a jsou úzce spjaty s velmi specifickými biotopy. Analyzovali jsme distribuci druhů jak v celostátním měřítku, tak v měřítku mikrostanovišť a vytvořili prediktivní model rozšíření druhů. Nejrelevantnějšími faktory ovlivňujícími rozšíření druhu v ČR byly: roční srážky, sklon terénu, průměrná teplota nejteplejšího čtvrtletí a srážky v nejchladnějším čtvrtletí. Na úrovni mikrostanovišť si jedinci vybírali své bezprostřední okolí podle blízkosti vyvýšených kamenů/pařezů, dostupnosti úkrytů a blízkosti keřů. Nebyla preferována místa s vysokým procentem trávy a vysokou vegetací. Dále jsme analyzovali rozšíření vybraných druhů plazů ekologicky propojených s *Lacerta viridis* a identifikovali jejich preferovaná stanoviště. Pro tyto analýzy jsme vybrali užovku podplamatou, *Natrix tessellata*, ještěrku obecnou, *Lacerta agilis* a užovku hladkou, *Coronella austriaca*. Všechny vytvořené modely jsou kompatibilní s publikovanými daty a jsou použitelné v teorii i praxi ochrany vybraných druhů.

Klíčová slova: Squamata, Lacertidae, říční fenomén, druhová ochrana, management habitatů, klimatická změna, distribuční modelování